

[Jørgen Otsen.]

Verdenskrig Nr. 2, hvis Følger nu en hel Verden maa lide under.

En af vore nordslesvigske Amtsskolekonsulenter har selv under et Besøg i en tysk Privatskole hørt Læreren belære Børnene om, at en Statsmand af Format maatte besidde Modet til at øve Uret, og i en anden tysk Skole har han konstateret, at Læreren benyttede Karikaturtegninger fra „Nordschleswigsche Zeitung“ af allierede ledende Personligheder i Undervisningen. Har noget saadant kunnet ske i den tilsynførendes Nærverelse, hvad er der saa ikke foregaaet, naar han var ude af Døren?

Og hertil kommer, at der i Besættelsestiden er anvendt mange hundrede Tusinde Kroner af den danske Nationalbanks Midler til de tyske Skoler. Det er glædeligt, at der er iværksat en Undersøgelse af disse Forhold, saa der kan skabes Klarhed paa dette Omraade og de nødvendige Konsekvenser drages. Dette kræver den nordslesvigske Befolknings Retsfølelse.

Der maa nu skaffes en Skoleordning, hvor Misbrug er udelukket, og hvor ingen statsfjendtlige Tendenser kan komme til Udfoldelse. Fra den nordslesvigske Befolknings Side blev der da ogsaa straks efter Befrielsen rejst stærke Krav om en Ændring af Skoleforholdene i Grænselandet, idet der med Rette pegedes paa, at de tyske Skoler, baade de kommunale og de private, i det store og hele havde været Arnesteder for en Aand og Tone, som intet havde med Loyalitet at gøre, tværtimod var saa danskfjendtligt indstillet som vel tænkeligt.

Der skulde hengaa næsten et Par Maaneder efter Befrielsen, før der blev skrevet ind fra Undervisningsministeriets Side. Ganske vist var de tyske Skoler som Følge af, at mange — vel ca. Halvdelen — af de tyske Lærere var blevet interneret og en Del af Skolerne taget i Brug til andet Formaal, saa godt som gaaet i Staa af sig selv. Men først den 25. Juni blev der af Undervisningsministeriet paabudt de tyske Skoler Ferie, og de maa altsaa først aabnes igen, naar der herom fremkommer Direktiver fra Undervisningsministeriet.

Til at gennemdrøfte hele dette Problem blev der saa den 17. Juli nedsat en Kommission, som arbejdede hurtigt og dygtigt og fik Forholdene meget grundigt behandlet og belyst fra alle Sider. Med en vis Utaalmodighed har den nordslesvigske Befolkning ventet paa det Lovforslag, der her er til Behandling, og som i alt væsentligt er identisk med det Forslag, Kommissionen

fremkom med allerede i September Maaned, og som kun tilsigter en midlertidig Ordning.

Jeg vil gerne takke den højtærede Undervisningsminister for Fremsættelsen af dette Forslag. Jeg kan dog ikke undlade at beklage, at det paa Grund af et enkelt Partis Modstand ikke lykkedes Samlingsregeringens Undervisningsminister at faa dette Lovforslag gennemført, inden Rigsdagen blev hjemsendt i Oktober; der er herved indtraadt en Forsinkelse paa et Par Maaneder, som ikke har været af det gode. Da det ikke var Kommissionens Opgave i første Række at finde frem til en endelig Ordning, og da der ret naturligt i Kommissionen har været delte Meninger om, hvilke Veje man burde gaa, er man enedes om en midlertidig Ordning, der — efter den Affattelse, Lovforslaget har faaet, efter den meget indgaaende Behandling saavel i det høje Folketing som i det af Folketinget nedsatte Udvalg — kun skal gælde indtil 31. Marts 1946.

Hvor nødvendigt det er, at der træffes en Ordning, har den højtærede Undervisningsminister gjort Rede for. De Tilstande, som nu har raaet paa dette Omraade i over et halvt Aar, maa ophøre hurtigst muligt; ingen af Parterne er tjent med, at det varer længere end haardt nødvendigt. I Foraaret var der 3 387 tyskunderviste Børn i Nordslesvig; deraf er hidtil 1 558 overflyttet til danske Skoler. Der er altsaa rundt regnet 1 800 Børn, som ingen Skolegang har. Mange Børn driver rundt, idet Forældrene vil afvente, hvilke Forholdsregler Regering og Rigsdag træffer. Dette er naturligvis baade opdragelsesmæssigt og undervisningsmæssigt set meget uheldigt. Nogle tyske Familier har dog faaet etableret Hjemmeundervisning for deres Børn, en Undervisningsform, som de har Ret til, men som jeg ikke tror man skal give for megen Anledning til. Mange tysksindede Nordslesvigere har meget naturligt omgaaende sendt deres Børn til de danske Skoler, dels af rent pædagogiske Grunde, dels ogsaa fordi de er kommet til en bedre Erkendelse og gennem dansk Skolegang vil sikre Børnene en Fremtid her i Landet.

Jeg vil gerne her indskyde, at Overflytningen til den danske Skole af hidtil tyskunderviste Børn er foregaaet saa godt som gnidningsløst. Vore Lærere fortjener Tak og Anerkendelse for den Maade, hvorpaa de har løst denne Opgave, som paa Forhaand maatte synes vanskelig. De tyske Børn er faldet godt til, og de danske Børn har aabenbart overalt bidraget til, at Over-